

MEDDELAN DEN

FRÅN

STATENS
SKOGSFÖRSÖKSANSTALT

HÄFTET 6

1909

MITTEILUNGEN
AUS DER FORSTLICHEN VERSUCHSANSTALT
SCHWEDENS

6. HEFT

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

INHALT.

	Sid.
Redogörelse öfver skogsförsöksanstaltens verksamhet.	
Bericht über die Tätigkeit der Kgl. Forstlichen Versuchsanstalt.	
I. ALEX. MAASS: Berättelse rörande skogsafdelningens verksamhet åren 1902—1908	1
Bericht über die Tätigkeit der Forstlichen Abteilung in den Jahren 1902—1908.	
II. GUNNAR SCHOTTE: Förslag till program för undersökningar vid skogsafdelningen af statens skogsförsöksanstalt åren 1909—1911	18
Entwurf eines Programms für die in den Jahren 1909 bis 1911 zu veranstaltenden Arbeiten der Forstlichen Abteilung.	
III. HENRIK HESSELMAN: Berättelse öfver den botaniska afdelningens verksamhet åren 1906—1908 jämte förslag till program	27
Die Tätigkeit der Botanischen Abteilung von 1906 bis 1908.	
IV. Af Kungl. Domänstyrelsen för åren 1909—1911 fastställt arbetsprogram	53
Die von der Kgl. Domänverwaltung festgestellte Geschäftsordnung für 1909—1911.	
V. Utdrag ur Kungl. Maj:ts nådiga instruktion för statens skogsförsöksanstalt	55
Auszug aus der Allerhöchsten Instruktion für die staatliche Forstversuchsanstalt.	
NILS SYLVÉN: Studier öfver granens formrikedom, särskildt dess förgreningstyper och deras skogliga värde	57
Studien über den Formenreichtum der Fichte, besonders die Verzweigungstypen derselben und ihren forstlichen Wert.	
ALEX. MAASS: Tillgången på tall- och grankott i Sverige hösten 1908.	119
Ertrag an Kiefern-und Fichtenzapfen in Schweden im Herbste 1908.	
EDVARD WIBECK: Bokskogen inom Östbo och Västbo härad af Småland. Ett bidrag till Sveriges skogshistoria.....	125
Der Buchenwald im Kreise Östbo und Västbo, Provinz Småland. — Ein Beitrag zur Geschichte des schwedischen Waldes.	

Tillgången på tall- och grankott i Sverige hösten 1908.

Statens Skogsförsöksanstalt meddelar i likhet med hvad som skett sedan år 1905 å efterföljande kartor en öfversikt öfver tillgången på såväl tallkott, 1- och 2-årig, som ock grankott. För jämförelses skull bifogas äfven föregående års karta öfver tillgången på 1-årig tallkott. Uppgifterna äro hämtade ur de rapporter om frötillgången för innevarande år, hvilka det åligger rikets samtliga kronojägare att årligen afgifva.

De upprättade kartorna ge vid handen:

att tillgången på 2-årig tallkott är »mindre god» i Norrland; för öfriga delarna af landet är tillgången »mindre god» eller »god» i de östra landskapen, hvaremot inom Dalarna, Värmland, Dalsland, Bohuslän, Halland, Skåne och Blekinge tillgången är »ringa». Den största tillgången tyckes förekomma i trakterna omkring Mälaren och i södra hälften af Småland;

att tillgången på grankott är »ringa» i Norrland och »ingen» i öfriga delarna af landet;

att utsikterna för skörden af tallkott vintern 1909—10 äro ringa.

Å kartorna är tillgången på kott angifven i följande grader, hvilka enligt de för kronojägarnas rapporter gällande föreskrifter betecknas på följande sätt:

ingen, då kottar icke förekomma;

ringa, då kottar endast sparsamt förekomma på enstaka, fristående träd;

mindre god, då kottar allmänt förekomma på fristående träd och i beståndens ytterkanter;

god, då kottar förekomma såväl å fristående träd som inom de medelålders och äldre bestånden;

riklig, då kottar förekomma rikligt på flertalet träd inom de medelålders och äldre bestånden.

Alex. Maass.

Tillgången på 1-årig tallkott i Sverige hösten 1907.

(Ertrag an 1-jährigen Kiefernzapfen in Schweden im Herbste 1907.)

Distrikt och revir.

Luleå distrikt.

1. Pajala.	8. Kalix.
2. Torneå.	9. Råneå.
3. Tärnedö.	10. Bodens.
4. Jukkasjärvi.	11. Storbackens.
5. Gällivare.	12. Pärälfvens.
6. Råneträsk.	13. Jokkmokks.
7. Ängeså.	

Skellefteå distrikt.

14. Varriså.	19. Älfsby.
15. Arjeplogs.	20. Piteå.
16. Malmesjöurs.	21. Jörns.
17. Öfre Byske.	22. Norsjö.
18. Arvidsjurs.	23. Burträsk.

Umeå distrikt.

24. Degerfors.	29. Stensele.
25. Norra Lycksele.	30. Wilhelmina.
26. Södra Lycksele.	31. Fredrika.
27. Åsele.	32. Bjurholms.
28. Sorsele.	33. Anundsjö.

Mellersta Norrlands distrikt.

34. Täsjö.	38. Norra Jämtlands.
35. Junsele.	39. Östra Jämtlands.
36. Hernösands.	40. Västra Jämtlands.
37. Medelpads.	41. Härjedalens.

Gäfle-Dala distrikt.

42. N. Hälsinglands.	47. Särna.
43. V. Hälsinglands.	48. Transtrands.
44. Gästriklands.	49. Västerdalarnes.
45. Kopparbergs.	50. Klotens.
46. Österdalarnes.	

Bergslagsdistriktet.

51. Älfdals.	57. Köpings.
52. Arvika.	58. Västerås.
53. Karlstads.	59. Enköpings.
54. Askersunds.	60. Norra Roslags.
55. Örebro.	61. Örbyhus.
56. Grönbo.	

Östra distriktet.

62. Stockholms.	66. Finspångs.
63. Gripsholms.	67. Kinda.
64. Nyköpings.	68. Gottlands.
65. Ombergs.	

Västra distriktet.

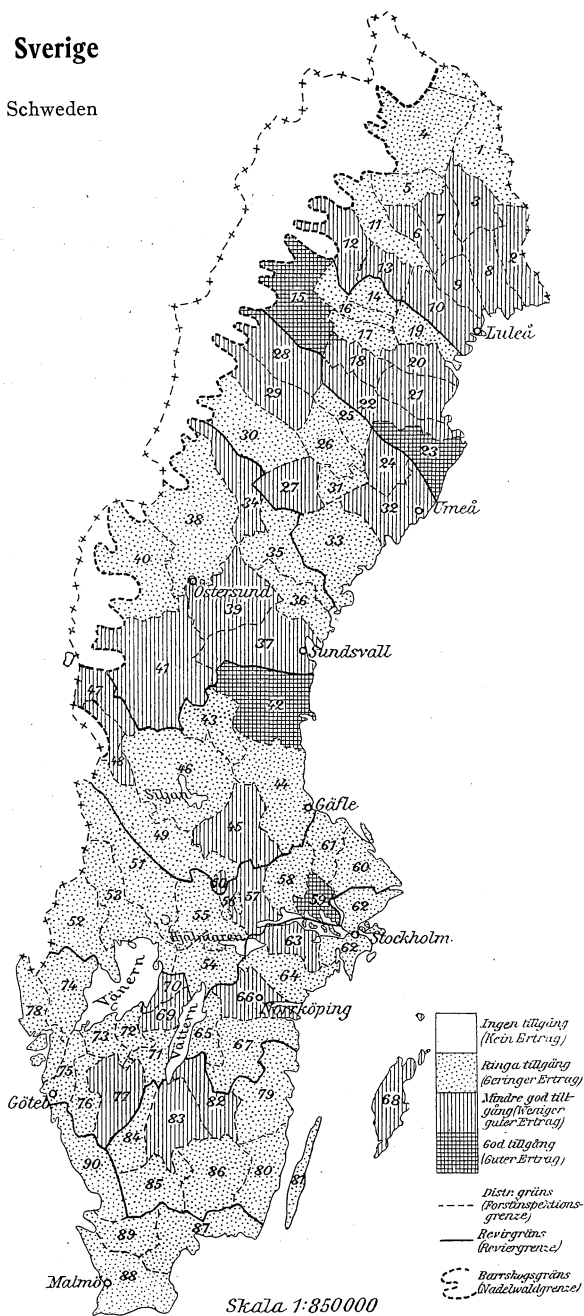
69. Granviks.	74. Dalslands.
70. Tivedens.	75. Hunnebergs.
71. Vartofta.	76. Marks.
72. Kinne.	77. Svältornas.
73. Slätbygd.	78. Bohus.

Smålands distrikt.

79. Tjusts.	83. Jönköpings.
80. Kalmar.	84. Västbo.
81. Ölands.	85. Sunnerbo.
82. Eksjö.	86. Värends.

Södra distriktet.

87. Blekinge-Åhus.	89. Engelholms.
88. Malmöhus.	90. Hallands.

Tillgången på 2-årig tallkott i Sverige hösten 1909.

(Ertrag an 2-jährigen Kiefernzapfen in Schweden im Herbste 1909.)

Distrikt och revir.

Luleå distrikt.

1. Pajala.	8. Kalix.
2. Torneå.	9. Råneå.
3. Tärnödö.	10. Bodens.
4. Jukkasjärvi.	11. Storbackens.
5. Gällivare.	12. Pärälivens.
6. Räneträcks.	13. Jokkmokks.
7. Ängeså.	

Skellefteå distrikt.

14. Varriså.	19. Älfsby.
15. Arjeplogs.	20. Piteå.
16. Malmesjäurs.	21. Jörns.
17. Öfre Byske.	22. Norsjö.
18. Arvidsjäurs.	23. Burträsk.

Umeå distrikt.

24. Degerfors.	29. Stensele.
25. Norra Lycksele.	30. Wilhelmina.
26. Södra Lycksele.	31. Fredrika.
27. Åsele.	32. Bjurholms.
28. Sorsele.	33. Anundsjö.

Mellersta Norrlands distrikt.

34. Täsjö.	38. Norra Jämtlands.
35. Junsele.	39. Östra Jämtlands.
36. Hernösands.	40. Västra Jämtlands.
37. Medelpads.	41. Härjedalens.

Gäste-Dala distrikt.

42. N. Hälsinglands.	47. Särna.
43. V. Hälsinglands.	48. Transtrands.
44. Gästriklands.	49. Västerdalarnes.
45. Kopparbergs.	50. Klotens.
46. Österdalarnes.	

Bergslagsdistriktet.

51. Älfdals.	57. Köpings.
52. Arvika.	58. Västerås.
53. Karlstads.	59. Enköpings.
54. Askersunds.	60. Norra Roslags.
55. Örebro.	61. Örbyhus.
56. Grönbo.	

Östra distriktet.

62. Stockholms.	66. Finspängs.
63. Gripsholms.	67. Kinda.
64. Nyköpings.	68. Gottlands.
65. Ombergs.	

Västra distriktet.

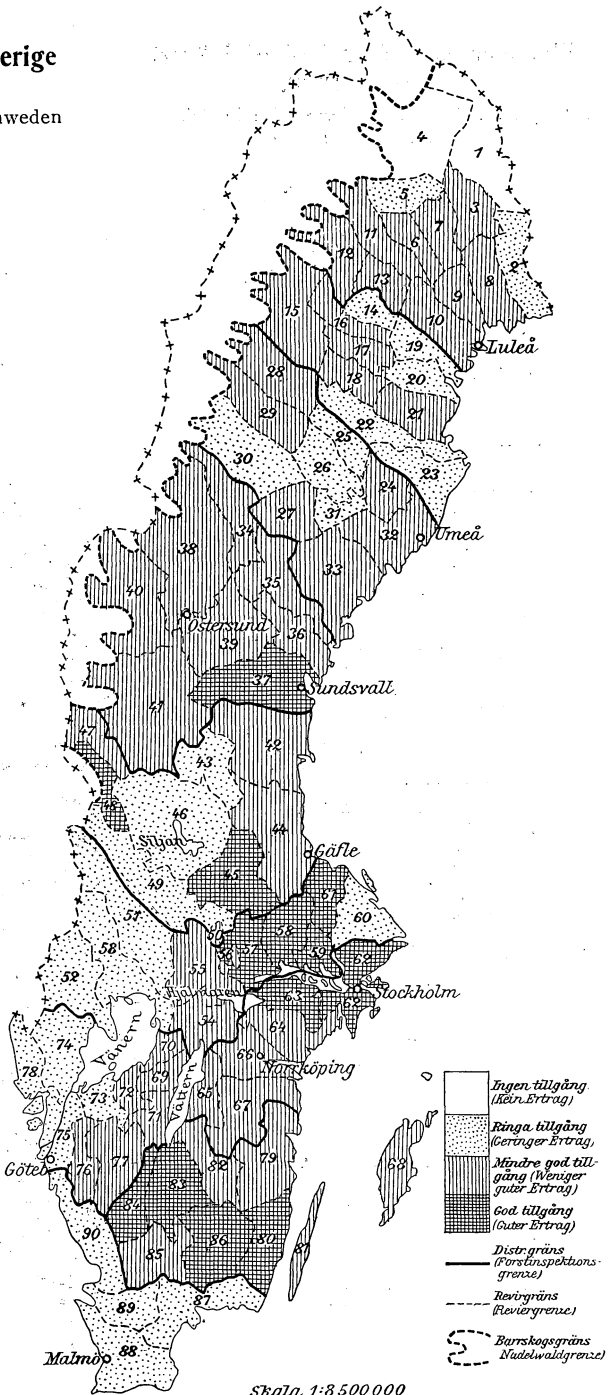
69. Granviks.	74. Dalslands.
70. Tivedens.	75. Hunnebergs.
71. Vartofta.	76. Marks.
72. Kinne.	77. Svältnas.
73. Slätbygds.	78. Bohus.

Smölands distrikt.

79. Tjustrs.	83. Jönköpings.
80. Kalmar.	84. Västbo.
81. Ölands.	85. Sunnerbo.
82. Eksjö.	86. Värends.

Södra distriktet.

87. Blekinge-Åhus.	89. Engelholms.
88. Malmöhus.	90. Hallands.

Skala 1:850000

Tillgången på 1-årig tallkott i Sverige hösten 1909.

(Ertrag an 1-jährigen Kiefernzapfen in Schweden im Herbst 1909.)

Distrikt och revir.

Luleå distrikt.

1. Pajala.	8. Kalix.
2. Torneå.	9. Råneå.
3. Tärnädö.	10. Bodens.
4. Jukkasjärvi.	11. Storbackens.
5. Gellivare.	12. Pärälffvens.
6. Räneträsks.	13. Jokkmokks.
7. Ångeså.	

Skellefteå distrikt.

14. Varriså.	19. Älfsby.
15. Arjeplogs.	20. Piteå.
16. Malmesjäurs.	21. Jörns.
17. Öfre Byske.	22. Norsjö.
18. Arvidsjaur.	23. Buträsks.

Umeå distrikt.

24. Degerfors.	29. Stensele.
25. Norra Lycksele.	30. Wilhelmina.
26. Södra Lycksele.	31. Fredrika.
27. Åsele.	32. Bjurholms.
28. Sorsele.	33. Anundsjö.

Mellersta Norrlands distrikt.

34. Täsjö.	38. Norra Jämtlands.
35. Junsele.	39. Östra Jämtlands.
36. Hernösands.	40. Västra Jämtlands.
37. Medelpads.	41. Härjedalens.

Gäffe-Dala distrikt.

42. N. Hälsinglands.	47. Särna.
43. V. Hälsinglands.	48. Transtrands.
44. Gästriklands.	49. Västerdalarnes.
45. Kopparbergs.	50. Klotens.
46. Österdalarnes.	

Bergslagsdistriktet.

51. Älfalds.	57. Köpings.
52. Arvika.	58. Västerås.
53. Karlstads.	59. Enköpings.
54. Askersunds.	60. Norra Roslags.
55. Örebro.	61. Orbyhus.
56. Grönbo.	

Östra distriktet.

62. Stockholms.	66. Finspångs.
63. Gripsholms.	67. Kinda.
64. Nyköpings.	68. Gottlands.
65. Ombergs.	

Västra distriktet.

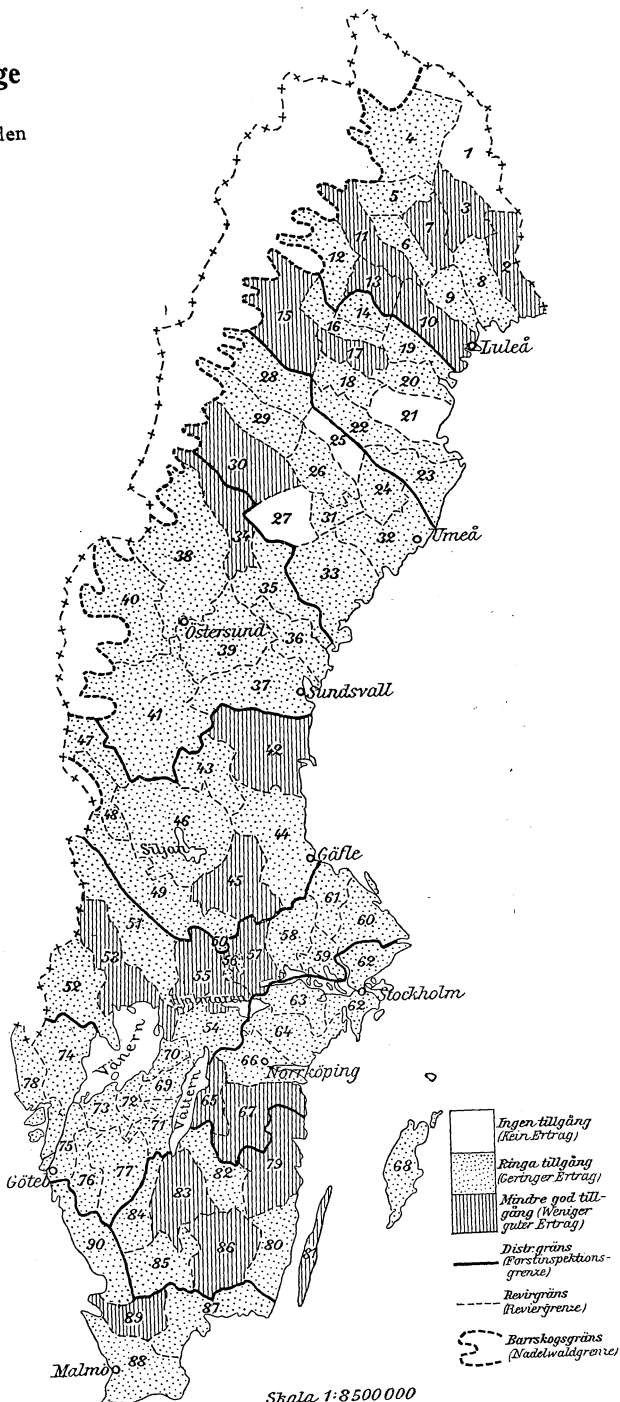
69. Granviks.	74. Dalslands.
70. Tivedens.	75. Hunnebergs.
71. Vartofta.	76. Marks.
72. Kinne.	77. Svältornas.
73. Slätbygd.	78. Bohus.

Smålands distrikt.

79. Tjustrs.	83. Jönköpings.
80. Kalmar.	84. Västbo.
81. Ölands.	85. Sunnerbo.
82. Eksjö.	86. Värends.

Södra distriktet.

87. Blekinge-Åhus.	89. Engelholms.
88. Malmöhus.	90. Hallands.

Tillgången på grankott i Sverige hösten 1908.

(Ertrag an Fichtenzapfen in Schweden im Herbste 1908.)

Distrikt och revir.

Luleå distrikt.

1. Pajala.	8. Kalix.
2. Torneå.	9. Råneå.
3. Tärändö.	10. Bodens.
4. Jukkasjärvi.	11. Storbäckens.
5. Gellivare.	12. Pärälffvens.
6. Råneträsk.	13. Jokkmokks.
7. Ångeså.	

Skellefteå distrikt.

14. Varriså.	19. Älfsby.
15. Arjeplogs.	20. Piteå.
16. Malmesjåurs.	21. Jörns.
17. Öfre Byske.	22. Norsjö.
18. Arvidsjårs.	23. Burträsk.

Umeå distrikt.

24. Degerfors.	29. Stensele.
25. Norra Lycksele.	30. Wilhelmina.
26. Södra Lycksele.	31. Fredrika.
27. Åsele.	32. Bjurholms.
29. Sorsele.	33. Anundsjö.

Mellersta Norrlands distrikt.

34. Tåsjö.	38. Norra Jämtlands.
35. Junsele.	39. Östra Jämtlands.
36. Hernösands.	40. Västra Jämtlands.
37. Medelpads.	41. Härjedalens.

Gäfle—Dala distrikt.

42. N. Hälsinglands.	47. Särna.
43. V. Hälsinglands.	48. Transtrands.
44. Gästriklands.	49. Västerdalarnes.
45. Kopparbergs.	50. Klotens.
46. Österdalarnes.	

Bergslagsdistriktet.

51. Älfdals.	57. Köpings.
52. Arvika.	58. Västerås.
53. Karlstads.	59. Enköpings.
54. Askersunds.	60. Norra Roslags.
55. Örebro.	61. Örbyhus.
56. Grönbo.	

Östra distriktet.

62. Stockholms.	66. Finspångs.
63. Gripsholms.	67. Kinda.
64. Nyköpings.	68. Gottlands.
65. Ömbergs.	

Västra distriktet.

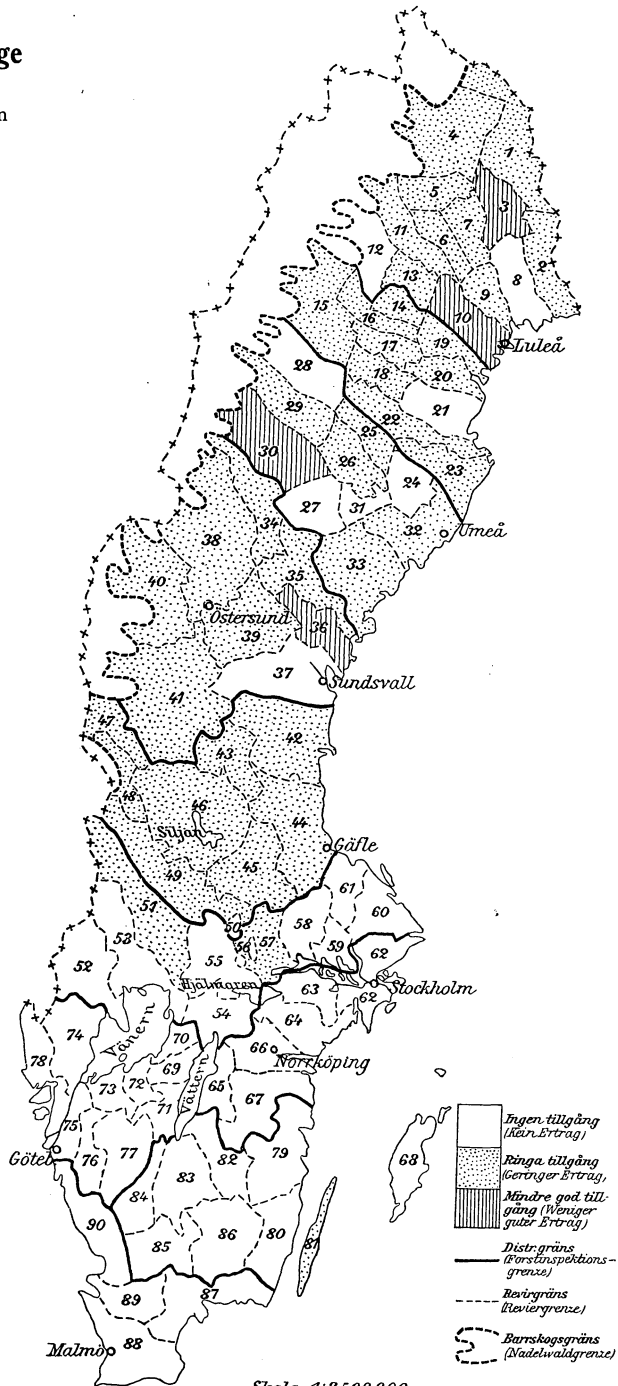
69. Granviks.	74. Dalands.
70. Tivedens.	75. Hunnebergs.
71. Vartofta.	76. Marks.
72. Kinne.	77. Svältoarnas.
73. Slättbygds.	78. Bohus.

Smålands distrikt.

79. Tjusts.	83. Jönköpings.
80. Kalmar.	84. Västbo.
81. Ölands.	85. Sunnerbo.
82. Eksjö.	86. Värends.

Södra distriktet.

87. Blekinge—Åhus.	89. Engelholms.
88. Malmöhus	90. Hallands.

Skala 1:850000

RESUMÉ.

Ertrag an Kiefern- und Fichtenzapfen in Schweden im Herbst 1908.

Die forstliche Versuchsanstalt teilt wie seit dem Jahre 1905 in den vorstehenden Karten eine Übersicht über den Ertrag sowohl an Kiefernzapfen, 1- und 2-jährigen, als auch an Fichtenzapfen mit. Zum Vergleich ist auch die Karte über den Ertrag an einjährigen Kiefernzapfen im vorherigen Jahre beigelegt. Die Angaben sind den Berichten über den Zapfenertrag entnommen, die die staatlichen Schutzbeamten jährlich erstatten zu haben.

Die errichteten Karten geben bei der Hand:

dass der Ertrag an 2-jährigen Kiefernzapfen in Norrland »weniger gut« ist; in den übrigen Teilen des Reiches ist der Ertrag in den östlichen Provinzen »weniger gut« oder »gut«, wogegen der Ertrag in Dalarna, Värmland, Dalsland, Bohuslän, Halland, Skåne und Blekinge »gering« ist. Der grösste Ertrag scheint in der Gegend von dem Mälarsee und in der südlichen Hälfte von Småland vorzukommen;

dass der Ertrag an Fichtenzapfen in Norrland »gering« und in den übrigen Teilen des Reiches »kein« ist;

dass die Aussichten für die Kiefernzapfenernte im Winter 1909—10 gering sind.

Der Ertrag an Zapfen wird in den Berichten der Förster folgendermassen bezeichnet:

Kein Ertrag — Zapfen nicht vorhanden;

Geringer Ertrag — Zapfen nur spärlich an einzelnen, frei stehenden Bäumen;

Weniger guter Ertrag — Zapfen allgemein an freistehenden Bäumen und an den Bestandesrändern;

Guter Ertrag — Zapfen allgemein sowohl an freistehenden Bäumen als auch in den mittelalten und älteren Beständen;

Reichlicher Ertrag — Zapfen reichlich an den meisten Bäumen der mittelalten und älteren Bestände.